

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ústí nad Labem, Pod Vodojemem 323/3A

400 10 Ústí nad Labem, Pod Vodojemem 323/3A

Identifikátor školy: 600 085 601

Termín konání inspekce: 15. - 19. listopad 2004

Čj.:	f6-1186/04-5020
Signatura:	kf6cy110

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ústí nad Labem, Pod Vodojemem 323/3A (dále ZŠ), je příspěvkovou organizací, kterou zřídilo Město Ústí nad Labem. Dle rozhodnutí o zařazení ZŠ do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení má kapacitu 650 žáků. Kromě základní školy sdružuje školní družinu a školní jídelnu. Vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola (ve čtyřech třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů, v pěti třídách s rozšířeným vyučováním výtvarné výchovy a ve dvou třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy). Významná pozornost je věnována volnočasovým aktivitám žáků.

V době konání inspekce navštěvovalo 10 tříd 1. stupně 223 žáků a 10 tříd 2. stupně 266 žáků (celkem 489).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika, vlastivěda, přírodověda a prvouka na 1. stupni ZŠ a v předmětech český jazyk, matematika, fyzika, chemie, zeměpis a tělesná výchova a ve volitelném předmětu informatika na 2. stupni ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům. Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Na realizaci vzdělávacích a výchovných záměrů přijatého vzdělávacího programu v základní škole se ve školním roce 2004/2005 podílí pětadvacet kmenových učitelů (z toho dva nekvalifikovaní) a dva učitelé - trenéři (každý s částečným úvazkem tři hodin tělesné výchovy týdně) bez vysokoškolského učitelského vzdělání. Pracovní úvazky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti stanoveny vhodně. Na 1. stupni je kvalifikovaně vyučováno 90 % hodin, na 2. stupni téměř 60 %, příznivější situace je v přírodovědných předmětech.

Organizační struktura je funkční a účelná, na jednotlivé vedoucí pracovníky jsou delegovány příslušné pravomoci k zajištění plynulé činnosti všech úseků subjektu, kompetence jsou též uvedeny v pracovních náplních zaměstnanců. Přístup k potřebným informacím je účelně zabezpečen formou standardních mechanismů (plány, porady, osobní kontakt, informační nástěnky apod.), každý učitel dostává cílené informace do svojí schránky elektronické pošty.

Vedení školy využívá při své řídicí práci metodické orgány - metodické sdružení na 1. stupni a předmětové komise na 2. stupni, pravidelně jedná pedagogická rada, podle potřeby jsou svolávány provozní porady.

Kontrolní činnost probíhá plánovitě, z jejích výsledků jsou vyvozovány závěry s patřičnými opatřeními, se souhrnnými zjištěními jsou učitelé seznamováni při jednání pedagogické rady. Promyšleně je plánována hospitační činnost (zaměřením na třídy, učitele i skupiny předmětů), k závěrům mají učitelé možnost připojit vlastní stanovisko.

Pro hodnocení práce učitelů jsou vytvořena jasná kritéria, dostatečně motivující k dalšímu sebevzdělávání i k zlepšování pracovních výsledků.

Obměna pedagogického sboru probíhá plynule a v souladu s požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost učitelů pro kontrolovaný typ školy, tři učitelky 1. stupně jsou na rodičovské dovolené, nekvalifikovaná učitelka se hlásí ke studiu na pedagogické fakultě. Největším problémem zůstává zajištění aprobovaných učitelů cizích jazyků.

Profesionální růst všech pedagogických pracovníků je podporován formou účasti na různých vzdělávacích akcích, učitelé sami navrhuji vedení školy svůj plán vzdělávání. Škola získala od ministerstva statut informačního centra, vzdělává i učitele z jiných škol (zaměření na výuku matematiky a přírodovědných předmětů). Učitelé matematiky vypracovali pilotní projekt (Využití grafického kalkulátoru ve výuce matematiky na 2. stupni). V této činnosti úzce spolupracuje s místní pedagogickou fakultou. Učitelé též zajišťují pedagogickou praxi posluchačů fakulty.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Školní areál se nachází v klidné části města, byl zprovozněn ve 2. polovině 80. let minulého století. Pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu má škola dostatečné prostorové podmínky (celkem 29 učeben, z toho osm odborných). Všechny prostory jsou udržované v čistotě, hlavně díky žákovským pracím působí příjemným estetickým dojmem. Postupně dochází ke zlepšování zázemí (žakovská WC), pozornost je věnována údržbě. Automaty na nápoje i cukrovinky slouží žákům o přestávkách, škola zajišťuje pro zájemce školní mléko.

Školní žakovská knihovna nemá vlastní prostory, je umístěna v klubovně školní družiny. Obsahuje 1703 svazků, především beletrie, v současnosti se doplňuje o soubory mimočítankové četby. Navštěvují ji hlavně žáci 1. stupně, půjčovat si mohou dvakrát týdně.

Kmenové učebny navozují svou výzdobou i zařízením příjemnou atmosféru. Jsou vybaveny novým či repasovaným školním nábytkem, úložnými prostory, některé na 1. stupni i kobercem, v oknech jsou žaluzie. Rozdílné je vybavení tříd 1. stupně pomůckami pro výuku. Tvoří ho především obrazové materiály, málo je pomůcek např. pro matematiku a přírodovědu. Na tvorbě pomůcek se ve dvou třídách podíleli i žáci.

Počítačová učebna nabízí programy i pro další vyučovací předměty, dobré je vybavení žáků učebnicemi, ve škole je dostupná audiovizuální technika, dataprojektor.

Materiální zázemí pro 1. stupeň se v porovnání s předchozí inspekcí částečně zlepšilo. Přibyla audiotechnika, postupně se obnovuje fond učebnic (včetně pracovních sešitů). Nadále chybí větší počet jazykových příruček, nových Pravidel českého pravopisu, encyklopedií a další populárně naučné literatury, materiály pro individuální a týmové učení. Proto si vyučující často vypomáhají kopírováním, nebo využívají vlastní zdroje. Přesto se i v kabinetu 1. stupně nacházejí pomůcky, které nejsou vyučujícími dostatečně využity (kartotéky slov pro český jazyk, číselné osy, nově zakoupené demonstrační prostorové modely těles). Pro svou potřebu mohou učitelé využívat alternativní učebnice.

Zázemí pro výuku českého jazyka je dostatečné, kromě učebnic jsou k dispozici jazykové příručky, cvičebnice, tematicky zaměřené nástěnky, pracovní listy a kartičky, audiotechnika, tabelární pomůcky a pod. Řadu pomůcek vytvářejí učitelé svépomocí či využívají kopírky.

Fyzika se vyučuje v kmenových třídách nebo v učebně chemie. Zde je televize s videem, meotar, možnost přitemnění žaluziemi, rozvod el. energie. Zároveň je zde uložena část pomůcek potřebných pro chemii a fyziku. Učebna je však plně vytížena, takže část hodin musí probíhat v kmenových třídách. Matematika se vyučuje v kmenových třídách. Ve všech hodinách matematiky se používaly udržované tabule, učebnice, učitelé připravené učební pracovní listy. Pro matematiku slouží podle potřeby i učebna výpočetní techniky. Systematicky však v rozplánování učiva využita není. Většinou se k matematické problematice dostávají žáci při zájmovém využití výpočetní techniky.

Pro výuku předmětů informatika a práce s počítačem mají žáci k dispozici dvě odborné učebny po 10 PC pro žáky a jednom pro vyučujícího včetně periferního zařízení (dvě tiskárny

a scanner). Pro zefektivnění názornosti je v jedné z uvedených učeben využíván dataprojektor. Příslušnou literaturu (učebnici, uživatelské příručky apod.) žáci při výuce k dispozici nemají, někdy jsou jim rozdávány nakopírované materiály. Některé z materiálů jsou umístěny na nástěnce a žáci mají možnost si je nechat okopírovat.

Pro výuku chemie je využívána odborná učebna chemie, k dispozici jsou potřebné pomůcky pro realizaci praktických cvičení. Učebnice mají žáci k dispozici. Materiálně technické podmínky pro zabezpečení výuky chemie velmi dobře umožňují plnit stanovený vzdělávací program.

Materiální a prostorové podmínky pro Tv má škola vynikající. Žáci mohou využívat 2 tělocvičny, posilovnu s cvičnou horolezeckou stěnou a areál venkovních hřišť s umělým povrchem. Též mohou využít kuželnu v areálu školy, která není v majetku školy. Vybavení kabinetu Tv se průběžně, v rámci finančních možností, doplňuje.

Materiálně technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola realizuje vzdělávací dokument Základní škola č.j. 16 847/96-2, ve čtyřech třídách s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů, v pěti třídách s rozšířeným vyučováním výtvarné výchovy a ve dvou třídách s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy

Učební plány jsou na 1. stupni dodržovány, při kontrole třídních knih za školní rok 2003/2004 byly ve třetím a pátém ročníku zjištěny nedostatky v plnění osnov učiva, zejména ve třetím ročníku v matematice – geometrii a v českém jazyku v pátém ročníku (podobné nedostatky konstatovala ČŠI v květnu 2000). Tak např. ve třídě V. B se v českém jazyku probíralo učivo „číslovky, druhy, psaní a čtení číslovek základních, řadových, skloňování číslovek dva, oba, tři a čtyři“ a z větné skladby učivo „přívlastek, věta hlavní, vedlejší“. Ve třetích třídách se probíralo učivo „kružnice, kruh, poloměr, průměr, rýsování kružnice“. V tomto školním roce se ve III. A v průběhu inspekce probíralo učivo „slova jednoznačná a mnohoznačná“. Nedostatky vyplývají z faktu, že učitelé se stále ještě řídí ve výuce hlavně používanými učebnicemi. Dochází pak k tomu, že se v nižších ročnících vyučuje učivo zařazené v osnovách do vyššího ročníku. Důsledkem je menší prostor pro procvičování a upevňování učiva, částečně pak také přetěžování zaostávajících žáků a žáků se specifickou poruchou učení. Učební plán pro 2. stupeň je rozpracován pro celé období, minimální počty hodin jednotlivých vyučovacích předmětů jsou dodrženy. V 7. ročníku byla v tomto školním roce disponibilní hodina využita pro volitelný předmět seminář z literatury, pojetí výuky je v souladu s požadavky Metodického pokynu MŠMT č.j. 21264/2004 - 22. Na 2. stupni byla sledovaná výuka v souladu s učebními osnovami.

I když je koordinace výuky a kontrola plnění osnov náplní jednání pedagogických rad a předmětových komisí, dochází ojediněle na 1. stupni k zařazování učiva z vyšších ročníků.

Kontrolovaná dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy) průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání, ojedinělé drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Skladba a psychohygienu školního rozvrhu respektuje požadavky vyhlášky o ZŠ. Školní řád uvádí povinnosti i práva žáků, je veřejně přístupný, žáci s ním byli seznámeni na počátku školního roku. Informační systém vůči rodičům je funkční. Rodiče jsou o průběhu vzdělávání a výchovy informováni prostřednictvím žákovských knížek. Pravidelně se konají třídní schůzky, je pořádán „den otevřených dveří“, činnost vyvíjí „Sdružení rodičů při škole“. Škola má též pravidelně aktualizované www stránky.

Výchovné poradenství je svěřeno zkušené, kvalifikované vyučující, která splňuje požadavek délky praxe, ale nemá vystudováno kvalifikační studium pro výchovné poradce.

Výchovná poradkyně při své práci preferuje přípravu žáků pro volbu povolání, výchovně vzdělávací problémy školy, sleduje zdravotní poruchy žáků a kromě výchovného poradenství je jí svěřena také oblast sociopatologických jevů kromě drogové problematiky. Prevenci v drogové problematice je ve škole pověřen další pedagog.

Ve spolupráci s rodiči a odbornými pracovišti je ve škole vyšetřeno a k integraci v základní škole doporučeno 41 žáků. Jsou pro ně zpracované i individuální plány a učitelé je při práci v hodinách zohledňují, nicméně oficiálně ředitelem školy integrováni nejsou a nejsou uvedeni ani v zahajovacím výkazu o ZŠ.

Výchovná poradkyně se v problematice výchovného poradenství velmi dobře orientuje. Dále spolupracuje s odbornými pracovišti: pedagogicko-psychologickou poradnou, K - centrem, s krizovým centrem Spirála, s Policií ČR a městskou policií, s náborovým pracovníkem středních škola učilišť, s rodiči a žáky.

Lze konstatovat, že výchovné poradenství je integrováno do výchovně vzdělávacího procesu školy, analýza především preventivních postupů je i součástí výroční zprávy přijímaná opatření mají pozitivní vliv na výchovně vzdělávací proces.

Český jazyk, matematika, vlastivěda, přírodověda a prvouka na 1. stupni

Hospitace proběhly ve 14 hodinách u všech kmenových učitelů, navštíveny byly všechny třídy 1. stupně. Pozitivně se projevila odborná a pedagogická způsobilost vyučujících a víceletá zkušenost především v oblasti organizace, struktury vyučovacích hodin a motivace žáků.

Celoroční plánování vychází z osnov a používaných učebnic. S výjimkou jedné hodiny českého jazyka bylo probírané učivo v souladu s osnovami. Při bezprostřední přípravě na jednotlivé hodiny věnovali učitelé pozornost především obsahové náplni hodin a plnění stanovených cílů, méně pak volbě učebních činností z hlediska potřeb a individuálních zvláštností žáků. Ve všech navštívených hodinách navazovalo učivo na předchozí témata. Součástí přípravy na jednotlivé hodiny byla příprava tabule, případně použitých pomůcek.

Výuka sledovaných předmětů probíhala v esteticky podnětných kmenových učebnách. Názornost výuky zajišťovaly obrazové materiály, mapy, populárně naučné publikace donesené učiteli nebo žáky, různé kartičky, listy a kopírované materiály (pro samostatnou práci a individuální učení žáků), v jedné hodině matematiky žáci využili kalkulátory, část hodiny přírodopisu v pátém ročníku probíhala v počítačové učebně. Efektivně využívali vyučující pracovní sešity a učebnice.

Aktivitu, iniciativu žáků a efektivitu výuky pozitivně ovlivnila organizace a zvolené formy práce. Převažovaly hodiny pro žáky zajímavé a podnětné, v nichž se účelně střídaly činnosti a žáci se aktivně zapojovali do vyučovacího procesu. Učivo bylo probíráno a upevňováno prostřednictvím společné a samostatné práce, u nového učiva byl nejpoužívanější metodou řízený rozhovor. Méně prostoru měli žáci pro činnostní učení a práci s informacemi (zvláště při osvojování nových vědomostí), týmová práce se uplatnila jen v několika málo hodinách při opakování a procvičování učiva. Méně podnětné pro žáky byly dvě hodiny vycházející z jednotvárných frontálních činností, efektivitu práce v učebně výpočetní techniky negativně poznamenal nižší počet počítačů (u jednoho počítače pracovali nejméně tři žáci) i méně promyšlená organizace výuky. Málo pozornosti věnovali učitelé v průběhu inspekce žákům zaostávajícím a žákům se specifickými poruchami učení. Vyučující vytvářeli příznivé psychohygienické podmínky, většinou reagovali na únavu žáků střídáním činností, zařazením relaxace, didaktické hry nebo soutěže, případně využitím prostoru třídy.

Učitelé většinou přikládají velký význam úvodní motivaci (sdělení výukového cíle, písnička, motivační rozhovor, hádanka, křížovka) i průběžné motivaci, (mezipředmětové vztahy, propojování probíraného učiva s praktickým životem, uplatnění dosavadních znalostí a zkušeností v hodinách vlastivědy, prvouky a přírodovědy), nenásilně do výuky zařazovali výchovné momenty (např. rasová snášenlivost, kladný vztah k městu a zemi, ekologická výchova). Ve většině hodin vyučující kladně ocenili výkon žáka, nešetřili pochvalou a povzbuzením. S jedinou výjimkou nevyžadují učitelé od žáků v písemně prováděných opravách z českého jazyka ani jednoduchou analýzu vlastních chyb, většinou se spokojují, a to i ve čtvrtém a pátém ročníku, s mechanickým přepisem chybného výrazu.

Vztahy mezi vyučujícími a žáky byly pozitivní, atmosféra ve třídách přátelská. V průběhu inspekce žáci dodržovali pravidla chování a komunikace, ochotně s vyučujícími spolupracovali, velmi dobře probíhá adaptace žáků prvních tříd na školní prostředí. Jazyk vyučujících je srozumitelný, svým vyjadřováním jsou pro žáky dobrým vzorem. Především v hodinách prvouky, vlastivědy a přírodovědy měli žáci možnost souvislého projevu, ve čtení dbali vyučující na vysvětlení nových pojmů. U většiny žáků je také na dobré úrovni technika čtení. Mnozí učitelé se ovšem spokojují s jednoslovnou odpovědí žáků, nevyžadují používání správné terminologie (vlastivěda, matematika), kladou žákům uzavřené otázky.

Za své výkony v hodinách byli žáci hodnoceni slovně i známkou, převažovalo pozitivní hodnocení. V osmi zhlédnutých hodinách zcela chybělo závěrečné hodnocení, ve zbývajících bylo hodnocení formální, neadresné. Nedoceněno stále zůstává vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků. V žakovských knížkách převažuje klasifikace známkou, slovní hodnocení se objevuje zřídka.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobré.

2. stupeň základní školy

Český jazyk a seminář z literatury

Navýšením týdenní hodinové dotace předmětu český jazyk v 8. a 9. ročníku na pět vyučovacích hodin jsou v učebním plánu školy vytvořeny příhodné podmínky pro jeho výuku. Standard v oblasti jazykového vzdělávání rozvíjí žákům 7. ročníku volitelný předmět seminář z literatury. Organizaci výuky koordinuje činnost předmětové komise včetně kontrolních prací a diktátů.

Personální zajištění uvedeného předmětu pěti kvalifikovanými učitelkami (čtyři s příslušnou aprobací) je velmi příznivé. V kvalitě většiny sledované výuky se pozitivně promítly také jejich praktické zkušenosti a podněty získané z dalšího vzdělávání. Hospitace proběhly ve všech třídách 6. – 9. ročníku v jazykovém vyučování, slohu, literatuře i v literárním semináři. Vyučovací hodiny vynikaly převážně promyšlenou organizací a materiální podporou, na jejíž přípravě se zčásti podíleli i žáci. Učební látka byla v souladu s učebními osnovami, vzdělávací cíle většinou svým obsahem odpovídaly schopnostem žáků a navazovaly na probrané učivo. Při výuce jsou zohledňováni žáci s poruchami učení.

Podnětnost prostředí v učebnách i materiální podpora kladně ovlivňovaly efektivitu výuky.

Psychohygienické a didaktické zásady výuky byly zpravidla dodržovány, výrazně převažovaly vyučovací jednotky s účinným členěním a střídáním metod a forem práce v přiměřeném tempu a stimulující pracovní atmosférou. Osobním příkladem klidného a kultivovaného vystupování učitelek byli žáci pozitivně ovlivňováni, reagovali vstřícně a se zájmem spolupracovali.

Na efektivitu většiny sledované výuky působily vhodně zařazené aktivizační metody a formy práce, které vedly žáky k samostatnosti a sebekontrolě. Jazykové a literární učivo bylo

probíráno systematicky a komplexně, vhodně byly využity mezipředmětové vazby i čtenářské a životní zkušenosti žáků. Zejména ve sledovaných hodinách slohu a literatury se dařilo společně s žákovskou aktivitou rozvíjet jejich tvořivost a působivě uplatnit výchovné momenty. Přímou účastí žáků při vyvozování učiva a prezentaci vlastních prací či referátů, formulováním názorů a dojmů z poslouchaného či čteného textu, prací ve dvojicích i společně vytvářeným zápisem se zvyšovala učební motivace a žákům byl vytvořen prostor pro intenzivní mluvní projev. Naopak v části výuky zvolená vyučovací frontální metoda s dominující úlohou vyučující a příliš pomalým pracovním tempem omezovala aktivitu žáků, prostor pro jejich samostatné učení a minimalizovala i jejich komunikační příležitosti, ČŠI zde zaznamenala i projevy nespolutracujícího, rušivého chování.

Klidná pracovní atmosféra, převážně i trpělivost a vsřícnost vyučujících a také objektivita hodnocení výkonů žáků ovlivňovaly pozitivně psychosociální podmínky velké části sledované výuky. Klasifikací zapsanou v žákovských knížkách byly zpravidla hodnoceny všechny složky předmětu.

Dovednosti žáků, jejich tvořivost a zájem o český jazyk jsou ve škole podporovány a rozvíjeny organizováním soutěží i olympiády v českém jazyce, též v redakci školního časopisu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika a fyzika

Celkem bylo navštíveno 5 hodin matematiky a 4 hodiny fyziky. Hospitace proběhly u všech vyučujících, kterým jsou uvedené předměty svěřeny. Na všechny vyučovací hodiny byli učitelé připraveni, příprava byla promyšlená, respektovala věk a možnosti žáků. Učivo navazovalo na předchozí témata. Rozvržení učiva umožňuje používat učebnice, které jsou žákům vydány a je v souladu s osnovami. Podle třídních knih zatím nebyly zařazeny laboratorní práce z fyziky.

Příprava na hodiny matematiky pamatovala více na zapojení žáků do tvorby vyučovací hodiny a jejich konkrétní činnosti ve vyučovací hodině.

Matematiku vyučují zkušení čtyři učitelé s aprobační matematiky. Fyzika je vyučována dvěma učitelkami, z nichž jedna má kvalifikaci pro střední školy. Výuka ve všech hospitovaných vyučovacích hodinách byla vedena věcně i odborně správně. Používané metody a formy výuky rozlišovaly třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů a třídy běžné ZŠ.

Materiální podpora využívá pro výuku kmenových tříd nebo v případě fyziky učebnu chemie, pokud je v ní volno. Pomůcky většinou pochází z dřívějších centrálních dodávek pomůcek školám. Jsou v dobrém stavu, dostupně uloženy v kabinetech a jsou využitelné pro zvolené učební dokumenty. V matematice se často používají pracovní listy. Ve všech třídách je novější nebo nový školní nábytek a udržované tabule. Žáci mají vhodné učebnice. Ve fyzice přechází na novou řadu učebnic, která však koresponduje s dříve používanými učebnicemi. Ve fyzice i v matematice bylo pamatováno na zařazování pomůcek, pro žáky byla materiální podpora výuky funkční a usnadňovala jim pochopení souvislostí a jevů.

Vyučovací formy, metody a psychohygienu výuky odpovídala kvalifikaci a zkušenosti vyučujících. Efektivnější formy a metody práce byly v matematice, protože zde byla práce připravena tak, že maximálně a tvůrčím způsobem zapojovala do výuky žáky. Zde i chyba při práci sloužila k dalšímu pochopení souvislostí. Ve fyzice byla většina práce na vyučujících a žáci ji více či méně aktivně přijímali. Měníci se metody práce udržovaly pozornost žáků. Psychohygienu pamatovala na jejich věk a individuální zvláštnosti. Naplňovány byly

kompetence jako jsou samostatnost při práci, kreativita při řešení, právo na názor, spolupráce a hledání informací. Všechny vyučovací hodiny byly efektivní a pro žáky přínosné.

Motivace prostupovala většinou hodin matematiky a vedla žáky k aktivitě a spolupráci s učitelem. Ve fyzice nechyběla motivace vstupní a motivačně také působila možnost získat dobrou známku.

Interakce a komunikace je na velmi dobré úrovni. Žáci mají k vyučujícím důvěru, nebojí se zeptat na problémy nebo uplatnit vlastní názory nebo zkušenosti. Ve většině vyučovacích hodin byli žáci vedeni k rozvoji komunikativních dovedností.

Hodnocení žáků spočívá v hodnocení známkou. V hodinách však nechybí ani pochvala nebo ocenění úspěchu. V žákovských knížkách je ve sledovaných předmětech dostatek známek pro průběžnou informovanost o prospěchu a chování pro rodiče.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou vynikající v matematice a velmi dobré ve fyzice.

Informatika a práce s počítačem

Plánování a příprava na výuku vycházely z platných osnov, s přihlédnutím k materiálně technickému vybavení, stanoveným cílům v jednotlivých hodinách, mezipředmětovým vztahům a potřebám jednotlivců. Učivo navazovalo na předcházející témata. Pokud se dílčí témata objevovala ve dvou následujících ročnících, ve vyšším ročníku se jednalo vždy o prohloubení látky.

Vyučující těchto předmětů je odborně i pedagogicky způsobilý s mnohaletou praxí, což se příznivě projevovalo na jeho přístupu k žákům a kvalitě výuky. Vyučuje také matematiku, a proto mohl bez problémů zahrnovat odpovídající témata do programu těchto předmětů (povrchy a objemy těles, Pythagorova věta v programu EXCEL).

Výuka probíhala v odborných učebnách výpočetní techniky, počet pracovních míst neodpovídal počtu žáků, ti museli často pracovat u jednoho PC ve dvojicích i trojicích.

Sledované hodiny byly ve výkladové části vedeny v převážné většině frontálně s využitím dataprojektoru, při procvičování dominoval individuální přístup vyučujícího k žákům, žáci pomáhali řešit dílčí problémy. Vyučující sehrával rozhodující úlohu jako zdroj informací i organizátor výuky. Jeho přístup k jednotlivcům byl vždy vstřícný, tolerantní a trpělivý. Stanovené cíle byly plněny. Tempo výuky bylo přiměřené a vždy odpovídalo danému cíli i tématu. Vyšší počet žáků v učebně limitoval možnosti pro individuální přístup ze strany učitele. Většina žáků projevovala zájem o získávání počítačové gramotnosti, aniž by bylo potřeba, aby je vyučující nějakým způsobem zvlášť motivoval.

Klima ve třídě bylo charakteristické dobrou pohodou a tvořivou atmosférou. Stanovená pravidla komunikace byla akceptována, žáci mohli bez problémů vyjadřovat svůj názor, ale této možnosti nebylo příliš využíváno. Vzájemné respektování a výchova k toleranci byly samozřejmostí.

Hodnocení žáků bylo ve sledovaných hodinách pouze verbální. Vyučující oceňoval snahu a dílčí pokroky žáků.

V celkovém hodnocení kvality výuky předmětů informatika a práce s počítačem převažují pozitiva, proto ji ČŠI hodnotí stupněm velmi dobrým.

Chemie

Plánování výuky bylo v souladu s osnovami, přihlédnuto bylo ke specifickým cílům předmětu i přístupům k obsahu a organizaci výuky. Obsahová náplň zohledňuje zaměření jednotlivých tříd (8.A a 9.A - rozšířené vyučování matematiky a přírodovědných předmětů). Návaznost učiva byla respektována.

Vyučující má odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku chemie a vyučuje pátým rokem. Tyto skutečnosti se příznivě projevovaly na kvalitě výuky.

Dvě ze tří sledovaných hodin probíhaly v odborné učebně chemie, v estetickém a podnětném prostředí. Materiální podpora výuky vždy odpovídala danému probíranému tématu a organizaci výuky. Práce s učebnicí nebyla zaznamenána.

V organizaci a řízení výuky převládala kombinace frontálního výkladu a řízeného rozhovoru v optimálním poměru. Výklad byl vždy věcně správný, zřetelný a srozumitelný, stanovené cíle byly plněny, tempo výuky bylo přiměřené, prostor pro relaxaci zaznamenán nebyl. Efektivita osvojování vědomostí vztahující se k probíranému tématu byla průběžně během sledované hodiny ověřována.

V hodinách nechyběla úvodní motivace směřovaná především k výkonu žáků, průběžná motivace se objevila jen někdy – především tam, kde učivo nabízelo využití znalostí a zkušeností žáků.

Klima ve třídě v průběhu sledovaných hodin bylo charakteristické dobrou pohodou, pravidla komunikace mezi žákem a učitelem byla akceptována.

Ve dvou ze tří sledovaných hodin bylo zaznamenáno frontální opakování bez výrazného verbálního hodnocení. Při klasifikovaném zkoušení nebyly uplatňovány principy sebehodnocení zkoušeného a také samotná klasifikace nebyla příliš komentována. Klasifikační stupeň vždy odpovídal předváděným znalostem.

Kvalitu výuky předmětu chemie hodnotí ČŠI stupněm velmi dobrým.

Tělesná výchova

Tělesná výchova (dále jen Tv) se ve třídách druhého stupně vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola. Ve třídách VI. C a VII. C se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy. Žáci těchto tříd se specializují na karate. Časové dotace dané učebními plány škola dodržuje, osnovy jsou plněny.

Funkčnost systému výuky Tv na škole, zejména výuky v pěti skupinách tříd VI. C a VII. C, závisí na společném plánování všestranné přípravy v rámci osnov Tv, průběžné spolupráci všech vyučujících Tv, vyhodnocování, vzájemné informovanosti pro klasifikaci ap., což by mělo být v náplni předmětové komise Tv. Ta pracuje spíše formálně.

Výuka ve třídách s rozšířeným vyučováním Tv je zajišťována zčásti kvalifikovanými učitelkami a z větší části se žákům věnují nekvalifikovaní učitelé (trenéři karate). Výuka zajišťovaná kvalifikovanými učitelkami má ráz všeobecné přípravy v rámci osnov Tv, učitelé (trenéři) vykazují spíše kondiční přípravu, testy a trénink.

V ostatních třídách je výuka Tv zajištěna kvalifikovanými učitelkami, pouze v 8. a 9. ročníku chlapců vyučuje kolega bez požadované apobace, což negativně ovlivňuje úroveň výuky.

V hospitovaných hodinách byla výuka dostatečně zajištěna náradím a náčiním.

Vyučovací metody volili učitelé vhodně ke zvoleným cílům výuky. Zhlédnuté hodiny u kvalifikovaných učitelů byly velmi dobré až vynikající. Ve dvouhodinovce pod vedením nekvalifikovaného učitele (trenéra) probíhal klasický trénink karate (příprava na závody). Hodiny v 8. a 9. ročníku chlapců měly klasickou stavbu, ovšem cíle a účelu nebylo dosaženo. Hodiny byly ovlivněny metodickými nedostatky, neznalostí pravidel procvičované sportovní hry a nekázní žáků.

Žáci byli motivováni jak v úvodu hodin, tak v jejich průběhu. Učitelé vhodně upozorňovali na chyby (kromě hodin chlapců v 8. a 9. ročníku), povzbuzovali žáky, zařazovali ukázky. V hodinách byli žáci aktivní.

Žáci v hodinách Tv učitele převážně respektovali, komunikace probíhala v rámci stanovených pravidel. Žáci měli možnost projevit svůj názor, učitelé vhodně reagovali. Zdůrazňována byla bezpečnost.

V průběhu hodin byli žáci slovně hodnoceni. V závěru hodin učitelé zhodnotili snažení žáků a upozornili na nedostatky. V Tv jsou žáci hodnoceni za výkony a snahu. Hodnocení se objevuje v žákovských knížkách. V době inspekce byly známky zejména za výkony v lehké atletice, gymnastice a z kondičních testů.

V případě zájmu žáků škola organizuje lyžařský kurz. Žáci se zúčastňují soutěží pořádaných v rámci regionu a dosahují velmi dobrých výsledků.

Při výuce Tv učitelé dbají na dodržování bezpečnosti. Vedení školy provádí kontrolní činnost v hodinách Tv. V tělocvičnách a přilehlých prostorech bylo čisto a pořádek.

I přes složitost systému výuky ve skupinách tříd s rozšířenou výukou Tv, spojenou s nekvalifikovaností, hodnotí ČŠI úroveň výuky tělesné výchovy na škole velmi dobře.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Mimo běžné klasifikace jsou zadávány vlastní srovnávací prověrky a prověrky čtení, s výsledky se dále pracuje. Významná je též úspěšnost žáků školy na řadě soutěží a předmětových olympiád. V uplynulém školním roce se okresních a vyšších kol zúčastnilo 106 žáků, škola získala sedm prvních, šest druhých a čtyři třetí místa.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 866/04-21 (vydalo MŠMT dne 5. 5. 2004)
2. Úplné znění zřizovací listiny ze dne 19. 12. 2003 o zřízení příspěvkové organizace Základní škola Ústí nad Labem, Pod Vodojemem 323/3A
3. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004 (ze dne 4. 10. 2004)
4. Vnitřní řád školy ze dne 3. září 2001 včetně doplňku z 1. 9. 2003
5. „Organizační řád ZŠ“ (1. 9. 2003)
6. „Plán práce školy na školní rok 2004 - 2005“ (1. 9. 2004)
7. Měsíční plány práce (září - listopad 2004)
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2004/2005
9. „Kritéria pro stanovení osobních příplatků a odměn“ (1. 9. 2004)
10. Záznamy pedagogických rad (2003/2004 a 2004/2005)
11. Záznamy jednání předmětových komisí a metodického sdružení 2003/2004 a 2004/2005
12. Třídní knihy všech tříd - školní rok 2003/2004 a 2004/2005
13. Třídní výkazy a katalogové listy - školní rok 2004/2005
14. Aktuální rozvrh hodin všech tříd
15. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004
16. Inspekční zpráva čj. 066 415/00-2036 ze dne 7. června 2000

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou příznivé, organizační systém školy je přehledný a funkční. Promyšlené je vedení zaměstnanců, efektivní systém dalšího vzdělávání učitelů, práce na projektech i spolupráce s pedagogickou fakultou pozitivně ovlivňují kvalitu vzdělávání. Kontrolní systém je komplexně propracovaný s dílčí rezervou v oblasti kontroly plnění učebních osnov na 1. stupni.

Prostorové podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Technický stav školní budovy, vybavení učeben školním nábytkem, učebnicemi a učebními pomůckami je na velmi dobré úrovni.

Zvolený učební plán škola dodržuje, dílčí nedostatky byly zjištěny v plnění učebních osnov na 1. stupni. Výchovné poradenství přispívá ke kvalitě výchovné a vzdělávací práce školy. Povinná dokumentace je průkazně vedena. Ve sledovaných předmětech zaznamenala ČŠI ve výuce převažující aktivizující metody práce vedoucí k osvojování klíčových dovedností, na vynikající úrovni je výuka matematiky na 2. stupni. Významná je též materiální podpora výuky. I když školu navštěvují žáci s doporučením k integraci, k této nedošlo.

Pozitivním zjištěním je zapojení žáků do nejrůznějších soutěží a široká nabídka mimoškolních zájmových aktivit, efektivně škola přistupuje k prevenci v oblasti sociopatologických jevů.

Při porovnání se závěry poslední inspekce lze konstatovat, že škola pokračuje v nastoupeném trendu, v rámci finančních možností je zlepšováno vybavení školy, zázemí pro žáky a učitele. I díky promyšlenému vzdělávání učitelů lze konstatovat, že kvalita výuky má vzestupnou tendenci.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Hyška	Miroslav Hyška v.r.
Člen týmu	Mgr. Petr Salač	Petr Salač v.r.
Člen týmu	PaedDr. Josef Sušanka	Josef Sušanka v.r.
Člen týmu	Ing. Josef Toman	Josef Toman v.r.

V Ústí nad Labem dne 29. listopadu 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. prosince 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jaroslav Chodovský	Jaroslav Chodovský v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Ústí n. L., odbor školství	2005-01-03	f6-1001/05-5020
Město Ústí nad Labem	2005-01-03	f6-1002/05-5020
Rada školy není zřízena	XXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXX

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2004-12-31	f6-1219/04-5020	Připomínky byly podány.